

Leerlingboekje les 7 en 8

Naam:

Schrijfpdracht 4 Hoe maak je een gebruiksvoorwerp?

Conditie 2

M. Hoogeveen
Leren schrijven met peer response. SLO, 2012

Waarover gaan de lessen?

In deze lessen leer je instructies schrijven. Dit zijn teksten waarin je aanwijzingen geeft voor hoe iets gemaakt of gedaan moet worden. De instructies gaan over dingen die je tijdens een wandeltocht in je vakantie kunt maken en doen. Je schrijft je instructies voor je klasgenoten en voor de kinderen die volgend jaar in groep 8 zitten.

Voordat je gaat schrijven denk je na over je aanpak.

Tijdens het schrijven let je op of jouw instructie begrijpelijk is zodat de gebruiker weet wat hij moet doen

Na het schrijven ga je je tekst met anderen bespreken.

Als de teksten klaar zijn, worden ze mooi opgemaakt. Daarna wordt er een boekje gemaakt met de beste instructies uit jouw klas, "De survivalgids".

In deze les leer je:

- **Dat je in een instructie om een gebruiksvoorwerp te maken uit moet leggen wat iemand moet doen**
- **Hoe je je instructie volledig en begrijpelijk maakt voor je klasgenoot**

Les 7 Hoe maak je een gebruiksvoorwerp?

Het schrijven voorbereiden en schrijven

In deze les schrijf je een instructie voor hoe je een gebruiksvoorwerp kunt maken waarmee je kunt koken op een houtvuur. Als schrijver zorg je ervoor dat een instructie volledig en begrijpelijk is voor de lezer.

› Lees de volgende instructie (2 minuten):

Vuur maken

Je kunt bij mooi weer als de zon fel schijnt vuur maken met een vergrootglas. Zorg van tevoren dat je flink wat droog gras, dorre bladeren en kleine takjes bij de hand hebt. Je begint met het maken van een hoopje waarin je het gras en de bladeren door elkaar mengt. Hou daarna het vergrootglas boven het aanmaakmateriaal en richt het zo dat de zonnestralen een heel klein lichtpuntje maken op het gras en de bladeren. Het gras en de bladeren zullen dan doven. Wacht totdat het hoopje gaat gloeien en blaas dan zachtjes in het smeulende hoopje totdat het gaat branden en er vlammetjes ontstaan. Leg vervolgens de takjes voorzichtig op het vuur. Als de takjes goed branden kun je ten slotte grotere takken of blokken hout op het vuur leggen. Zorg ervoor dat je het vuur goed aan de gang houdt.

Werkboekopdracht 1 (10 minuten)

› Beantwoord de volgende vragen over de tekst (werk alleen, 5 minuten):

- Vind je dat in de tekst genoeg informatie staat om een vuur te maken? (Let bijvoorbeeld op of duidelijk is wanneer iets moet gebeuren). Licht je antwoord toe.
- Er staat 1 zin in de tekst die de instructie onbegrijpelijk maakt. Zoek deze zin op en schrijf op in je werkboekje waarom de instructie er onbegrijpelijk door wordt.

Ga verder op de volgende pagina

› **Vergelijk jouw antwoorden op de vragen met die van je klasgenoot** (werk samen, 5 minuten):

- Als jullie van mening verschillen over de tekst, waardoor komt dat?

› **Lees de volgende uitleg** (2 minuten):

Deze instructie om vuur te maken is geschreven voor kinderen van jouw leeftijd. Als schrijver zorg je ervoor dat de inhoud van je instructie *volledig* is, zodat het de gebruikers ervan lukt om te maken wat de bedoeling is. Een instructie is *volledig* als je de gebruiker *alle informatie* geeft *die hij nodig heeft* om iets te kunnen maken. Je moet bijvoorbeeld duidelijk maken wanneer de gebruiker iets moet doen.

De gebruikers van je instructie zullen de instructie kunnen uitvoeren als de tekst *goed te begrijpen is*. Dat doe je bijvoorbeeld door niet te *moeilijke woorden* te gebruiken. Als er teveel woorden instaan die de gebruiker niet begrijpt, weet hij niet wat hij moet doen.

Werkboekopdracht 2 (10 minuten)

› **Ga naar je werkboekje en maak de volgende opdracht** (werk alleen, 5 minuten):

- Lees de instructie over vuur maken nog eens, maar nu met de ogen van kinderen uit groep 5
- Streep in de tekst woorden aan waarvan jij denkt dat ze moeilijk zijn voor kinderen uit groep 5.
- Kies 1 zin uit de tekst die jij moeilijk vindt voor kinderen uit groep 5. Probeer deze zin voor hen makkelijker te maken. Schrijf de zin op.

› **Vergelijk wat jij hebt aangestreept/opgeschreven met dat van je klasgenoot** (werk samen, 5 minuten):

- Bespreek de verschillen en leg elkaar uit waarom je dit aangestreept/opgeschreven hebt

Voor het schrijven

› Lees deze informatie bij de schrijfoopdracht:

In de vakantie gaan je klasgenoten een wandeltocht maken door een verlaten gebied. Er zijn onderweg geen café's. Ze moeten dus zelf water koken op een vuur om thee te zetten. Hiervoor moeten ze een houder maken waaraan je een kookpot boven het vuur kunt hangen. De spullen die nodig zijn om de houder te maken, vinden ze in de natuur. In je werkboekje staan tekeningen van de kookpouhouder en van de spullen die je nodig hebt om hem te maken. Je schrijft je instructie alleen, maar eerst gaan jullie samen het schrijven voorbereiden.

› Lees de schrijfoopdracht:

Schrijf een instructie voor hoe je klasgenoten en de kinderen die volgend jaar in groep 8 zitten met deze spullen een houder kunnen maken waaraan ze de kookpot kunnen hangen. Zorg ervoor dat je instructie volledig is, zodat het koken van het water zal lukken. Geef alle informatie die nodig is. Maak duidelijk wat er moet gebeuren en wanneer iets moet gebeuren. Gebruik niet te moeilijke woorden.

Werkboekopdracht 3 (10 minuten)

› Bekijk de tekeningen in je werkboekje en bespreek (werk samen, 5 minuten):

- Welke aanwijzingen de gebruiker nodig heeft
- In welke volgorde ze moeten staan

› Schrijf de aanwijzingen kort op (werk alleen, 5 minuten):

Tijdens het schrijven

› **Schrijf je instructie** (werk alleen, 20 minuten):

- Gebruik de afbeeldingen en aantekeningen in je werkboekje
- Lees tijdens het schrijven terug wat je geschreven hebt. Vraag je af of je instructie volledig is en of je klasgenoten je instructie zullen begrijpen.

Je tekst bewaren en printen (3 minuten)

- Sla je tekst op met je **naam+les7versie1.doc**
- Print je tekst en schrijf je **naam+versie1 erop**
- Doe je tekst, je leerlingboekje en je werkboekje in je mapje en lever het in!

Les 8 Hoe maak je een gebruiksvoorwerp?

Na het schrijven: je tekst bespreken en veranderen

Je gaat nu zelf kijken waar je in je tekst wel of niet tevreden over bent. Daarna bespreek je met je klasgenoot je tekst en ga je je tekst veranderen.

Werkboekopdracht 4 (10 minuten)

› **Lees je tekst nog eens goed door** (werk alleen):

- Vraag je af of je instructie volledig is en of je klasgenoten hem zullen begrijpen
- Schrijf op waar je tevreden of niet zo tevreden over bent. Leg uit waarom.

Het kan zijn dat je deze tekst uitkiest voor "De Survivalgids" van jouw klas. Zorg ervoor dat je tekst zo goed mogelijk wordt. Bespreek en verander hem serieus!

› **Bespreek om de beurt jullie teksten** (2x 10 minuten). **Doe dat zo:**

- Lees de tekst van je klasgenoot
- Vertel wat je goed vindt aan de tekst
- Lees waar de schrijver tevreden of niet zo tevreden over is (werkboekopdracht 4)
- Vertel of je het eens bent met waar hij tevreden of niet zo tevreden over is. Leg uit waarom
- Geef de schrijver tips hoe de instructie beter en begrijpelijker gemaakt kan worden
- Kijk of jij nog plaatsen ziet waar de instructie beter gemaakt kan worden

Werkboekopdracht 5 (15 minuten)

› **Schrijf op wat je aan je tekst wilt gaan veranderen** (werk alleen, 5 minuten):

- Gebruik de tips die je in de tekstbespreking hebt gekregen

› **Verander je tekst** (werk alleen, 10 minuten):

- Gebruik de aantekeningen uit je werkboekje

Je tekst bewaren en printen (3 minuten)

- Sla je tekst op met je **naam+les8versie2.doc**
- Print je tekst en schrijf je **naam+versie2 erop**
- Doe je teksten, je leerlingboekje en je werkboekje in je mapje en lever het in!

Werkboekopdracht 6 (2 minuten)

- › **Beantwoord de vragen in je werkboekje over de manier waarop je in deze les je tekst geschreven hebt** (werk alleen)